

04

İhbar ve Şikâyet Başvurusu Yaparken Nelere Dikkat Etmeliyim?

18 Kimlik bilgilerinin gizlenmesini gerektiren durumlar nelerdir?

Başvuru sahibine kimlik ve iletişim bilgilerini gizleme imkânı verilmesinin temel amacı; başvuru sahibinin bir suç ihbarını rahat ve güvenilir bir ortamda yapmasına imkân tanımak ve bu yöndeki tereddütlerini gidermektir.

CİMER'e ihbar başvurusu yapılırken başvuru sahibi tarafından kimlik ve iletişim bilgileri gizlenebilmektedir. Gerekli hallerde CİMER yetkililerince de bu bilgiler gizlenebilmektedir.

Şikâyet başvurularında kimlik ve iletişim bilgileri gizlenememektedir. İhbar türü seçilerek kimlik ve iletişim bilgileri gizlenen fakat konusu itibarıyla şikâyet türü kapsamında olan başvurular; İletişim Başkanlığı CİMER kullanıcıları tarafından şikâyet türüne çevrilerek işleme alınmaktadır.

Kimlik ve iletişim bilgilerini gizlemek isteyen başvuru sahibinin başvuru metnini yazarken de aynı hassasiyeti göstermesi ve kişisel bilgilerini paylaşmaktan kaçınması gerekmektedir. Aksi halde başvuru işleme alınamamakta ve kendisinden bu kurallara uyararak yeniden başvuru yapması istenmektedir.

Can güvenliği ve tehdit edilme nedeniyle korunma talebi içeren başvurularda yetkili makamların sizlerle en kısa zamanda iletişime geçebilmesi için bilgilerinizi gizlememeniz tavsiye olunur.

19 İhbar ve şikâyet başvurum nasıl değerlendirilir?

İhbar başvurularının tamamına yakını, şikâyet başvurularının ise ilgili olanları adli makamlara gönderilmektedir. Adli makama intikal eden başvurular Cumhuriyet Başsavcılığının uhdesinde değerlendirilmektedir. Gerekli hallerde Cumhuriyet Başsavcılığı, başvuru sahibinin ifadesine başvurabilmektedir.

Ayrıca ihbar ve şikâyet başvuruları idari inceleme ve soruşturma için görev alanına giren diğer kamu kurumlarına sevk edilmektedir.

Kamu kurumu tarafından inceleme veya soruşturma başlatılması halinde de başvuru sahibinin ifadesine başvurulabilmektedir.

Bu nedenden dolayı, başvuru sahibi kimlik ve iletişim bilgilerini gizleyerek başvuru yapsa dahi inceleme ve soruşturma aşamasında bu bilgiler talep edilmesi halinde yetkili kişilerle paylaşılmaktadır.

20 Asılsız ihbar ve şikâyetle bulunmanın yaptırımını nedir?

Şikâyet ve ihbarda bulunma hakkı Anayasal bir hak olmakla birlikte bu hakkın kötüye kullanılmasının da hukuken yaptırımları bulunmaktadır.

Kişiye yönelik saldırıda bulunma, hakaret etme, iftira atma, suç uydurma amacıyla yapılan başvurular karşı tarafın kişilik haklarını ihlal edici yönde yapılan başvurulardır.

Bununla birlikte;

- Elde ciddi ve inandırıcı kanıtlar bulunmadığı halde yapılan başvurular,
- Sırf tahmine, zanna dayalı olarak yapılan başvurular, asılsız başvuru niteliği taşıyabileceğinden ihbar ve şikâyet başvurularında gerekli hassasiyetin başvuru sahipleri tarafından gösterilmesi gerekmektedir.

Bu yönde başvuru yapanlara yönelik;

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 271. maddesinde;

“Suç Uydurma” başlığı altında, işlenmediğini bildiği bir suçu yetkili makamlara işlenmiş gibi ihbar eden ya da işlenmeyen bir suçun delil veya emarelerini soruşturma yapılmasını sağlayacak biçimde uyduran kimsenin üç yıla kadar hapisle cezalandırılacağı yönünde hüküm bulunmaktadır.

Aynı Kanunun 267. maddesinde,

“Yetkili makamlara ihbar veya şikâyette bulunarak ya da basın ve yayın yoluyla işlemediğini bildiği halde, hakkında soruşturma ve kovuşturma başlatılmasını ya da idari bir yaptırım uygulanmasını sağlamak için bir kimseye hukuka aykırı bir fiil isnat eden kişi, bir yıldan dört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.”

hükmüne yer verilmektedir.

21 Gizlediğim kimlik bilgilerim üçüncü kişilerle paylaşılır mı?

CİMER'e yapılan hiçbir başvuru (kimlik ve iletişim bilgileri açık ya da gizli olması fark etmeksizin) yetkisiz kişi ya da makamlarla paylaşılmaz. Kimlik ve iletişim bilgileri gizli olan başvuruların özelliği; bu bilgilerin yalnızca İletişim Başkanlığı CİMER yetkilileri tarafından görülmesi ve yalnızca yetkili makamlar tarafından istenilmesi halinde paylaşılmasıdır.

22 Gizlediğim kimlik bilgilerim kamu kurumları ile paylaşılır mı?

Gizli olan kimlik ve iletişim bilgileri; inceleme veya soruşturma aşamasında talep halinde Cumhuriyet Başsavcılıkları, yargı makamları ve kamu kurumlarınca başvuruyu değerlendirmek üzere görevlendirilmiş soruşturmacılara verilmektedir. Bunun dışında hiçbir kurumla paylaşılmamaktadır.

23 Yapmış olduğum ihbar ve şikâyet başvurusundan vazgeçebilir miyim?

Şikâyetten vazgeçme veya şikâyetin geri alınması mümkündür. Bu hak başvuru sahibi tarafından ya da vekili aracılığı ile kullanılabilir.

İhbar niteliğindeki bir başvuru kamuoyuna mal edilmiş sayılır. Bu nedenle toplumun genelini ilgilendiren bir durum söz konusu olduğundan (*yolsuzluk, cinayet, kaçakçılık, bomba ihbarı, uyuşturucu satışı vb.*) vazgeçmesini gerektirecek bir kanıt (*örneğin ihbarın asılsız olduğu yönünde bir bilgi/belge*) olmadığı sürece başvurunun işleme alınması gereklidir.

CİMER' e yapılan başvuruya ilişkin işleme alınmama talebi var ise:

- İşleme alınmaması istenilen başvurunun tarih ve sayısı belirtilerek yeni bir başvuru yapılmalıdır.
- İptalini istediği şikâyet başvurusu, kamu kurumuna sevk edilirse iptal talebini içeren başvuru da “*vazgeçilen başvurunun işleme alınmaması*” notu ile aynı yere sevk edilir.
- İptalini istediği başvuru ihbar niteliğinde ise ve herhangi bir kamu kurumuna sevk edilmediyse; her iki başvuru da ilgili kamu kurumuna sevk edilir.

24 İhbar ve şikâyetle bulunabileceğim diğer yetkili makamlar hangileridir?

İhbar ve şikâyet başvurularının doğrudan yapılabileceği diğer makamlar şunlardır:

- Valilik- Kaymakamlık
- Cumhuriyet Başsavcılıkları
- Kolluk makamları (Emniyet- Jandarma gibi)

Bununla birlikte yurt dışında işlenip ülkede takibi gereken suçlar hakkında Türkiye'nin Elçilik ve Konsolosluklarına; bir kamu görevinin yürütülmesiyle bağlantılı olarak işlendiği iddia edilen bir suç nedeniyle, ilgili kamu kurumuna da ihbar veya şikâyetle bulunulması mümkündür.

25 Kimlik bilgilerimi gizli olarak yaptığım başvurularına cevap alabilecek miyim?

CİMER'e elektronik ortamda yapılan başvurularda e- posta adresinin girilmesi zorunluluğu vardır. Kullanmakta olduğunuz doğru bir e-posta adresi belirtmeniz durumunda ilgili kurum tarafından Sis-

tem üzerinden e-posta adresinize cevap gönderilebilmektedir. Aynı şekilde kurumun verdiği cevap “Başvuru Sorgulama” sayfasından giriş yapılarak da görüntülenebilmektedir. Sistemde kayıtlı e-posta adres bilgileriniz cevap veren kurum tarafından görülememektedir.

26 Kimlik bilgileri gizli olarak yapılacak başvurularda nelere dikkat etmeliyim?

Kimlik bilgileri gizli olarak yapılan ya da gizlenmesi talep edilen başvurulara ilişkin başvuruyu destekleyici bilgi veya belgenin eklenmesi halinde, bu içeriklerde kimlik bilgilerinizi ifşa edici ifadelerin (*ad, soyad, adres, telefon vb. sübjektif ifadeler*) olmamasına dikkat edilmelidir.

Aynı şekilde konum bilgilerinizi paylaşırken ev veya iş adresinizin tespit edilebilir olmamasına da dikkat edilmelidir.